

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ**

Освітньо-професійна програма Політологія
спеціальність 052 Політологія
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь магістр

Розробник:

Приходько Сергій,

к. політ. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант ОПП:

Некряч Анастасія,

д. політ. н., професор, професор кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Назва навчальної дисципліни	Моделювання та прогнозування політичних процесів вибірковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Приходько Сергій, к. політ. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 458, навчальний корпус № 4 e-mail: serhii.prykhodko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/prihodko-sergiymikolayovich
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	«Кратологія», «Державна політика», «Політичний консалтинг»

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів знання про сучасне політичне прогнозування та моделювання, їх практичне значення, сутності прикладного аналізу політичних процесів, оволодіння навичками моделювання та прогнозування політики за допомогою широкого арсеналу дослідницького на аналітичного інструментарію.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у здобувачів базовий понятійний апарат щодо категорій політичного моделювання та прогнозування, практичних навичок розуміння послідовності і шляхів розв'язання суспільних проблем за допомогою політичного моделювання та прогнозування, ознайомлення з принципами та процедурами первинної обробки інформації, вивчення сутності та оволодіння практичними навичками застосування методів та методик політичного прогнозування та моделювання.

загальні компетентності	спеціальні компетентності	програмні результати
ЗК 02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 09. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.	СК 04 Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК 06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. СК 07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному рівні.	ПРН 01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту. ПРН 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань. ПРН 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення

		<p>поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.</p> <p>ПРН 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.</p>
--	--	--

Програма та структура навчальної дисципліни

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	с	с.р.
Тема 1. Теоретична та прикладна політологія.	12	-	2	10
Тема 2. Методологія прогнозування політичних процесів.	12	2	2	8
Тема 3. Моделювання соціально-політичних процесів.	12	2	2	8
Тема 4. Технології розробки прогностичного дослідження.	12	2	2	8
Тема 5. Політичний аналіз як інструмент політичного моделювання і прогнозування.	12	2	2	8
Тема 6. Первинна обробка інформації, складові емпіричної бази політичного аналізу.	12	-	2	10
Тема 7. Методи політичного моделювання та прогнозування: загальна характеристика.	12	2	2	8
Тема 8. Спеціальні методи політичного моделювання та прогнозування.	12	2	2	8
Тема 9. Глобальне політичне моделювання та прогнозування в контексті політичної глобалістики.	12	2	4	6
Тема 10. Україна як об'єкт політичного моделювання та прогнозування	12	2	4	6
Усього годин	<i>120</i>	<i>16</i>	<i>24</i>	<i>80</i>

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти								Разом	
	Опитування на семінарах		Розв'язування тестів		Виконання завдань самостійної роботи		Реферат			
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 01	9	15	2	3	3	5	1	2	15	25
ПРН 02	9	15	1	2	3	5	2	3	15	25
ПРН 04	9	15	1	2	3	5	2	3	15	25
ПРН 08	9	15	2	3	3	5	1	2	15	25
Разом	36	60	6	10	12	20	6	10	60	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Виступи на семінарах	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	Реферат	
Тема 1. Теоретична та прикладна політологія.	5	-	2	-	7
Тема 2. Методологія прогнозування політичних процесів.	5	-	2	-	7
Тема 3. Моделювання соціально-політичних процесів.	5	-	2	-	7
Тема 4. Технології розробки прогностичного дослідження.	5	-	2	-	7
Тема 5. Політичний аналіз як інструмент політичного моделювання і прогнозування.	5	-	2	-	7
Тема 6. Первинна обробка інформації, складові емпіричної бази політичного аналізу.	5	-	2	10	17
Тема 7. Методи політичного моделювання та прогнозування: загальна характеристика.	5	-	2	-	7
Тема 8. Спеціальні методи політичного моделювання та прогнозування.	5	-	2	-	7
Тема 9. Глобальне політичне моделювання та прогнозування в контексті політичної глобалістики.	10 (5+5)	-	2	-	12
Тема 10. Україна як об'єкт політичного моделювання та прогнозування	10 (5+5)	10	2		22
Разом	60	10	20	10	100

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, словники, відеоролики.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття, у разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці **АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ:** <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, перед опануванням цієї навчальної дисципліни. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні, набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо.

Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої

освіти Полтавського державного аграрного університету

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf>

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Горбатенко В. П. Політичне прогнозування: теорія, методологія, практика. Київ: Генеза, 2006. 395 с.
2. Коваленко А. О. Політичний аналіз, прогнозування. Київ: Науковий світ, 2002. 201 с.
3. Рубанов В.В. Теорія та методологія політичної аналітики: монографія. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. 234 с.
4. Сурмин Ю. П., Бидзюра И. П. Аналитическая деятельность: теория, методы, инструменты: учеб. для студ. высш. учеб. завед. Киев: Освита України, 2012. 494 с.
5. Телешун С. О., Баронін А. С. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації. Київ: Вид. Паливода А.В., 2001. 112 с.
6. Теорія і практика політичного аналізу: навч. посіб. / за заг. ред. О. Л. Валевського, В. А. Ребкала. Київ: Міленіум, 2003. 226 с.

Допоміжні

1. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ: Університет «Україна», 2014. - 417 с.
2. Веймер Д. Л., Вайнінг Е. Р. Аналіз політики: концепції, практика / пер. з англ. Київ: Основи, 1998. 654 с.
3. Гаврилишин Б. До ефективних суспільств: Дороговкази в майбутнє. Київ: Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2009. 248 с.
4. Горбатенко В. П., Бутовська І. О. Політичне прогнозування: Навч. посібник. Київ: МАУП, 2005. 152 с.
5. Лисенко Ю.В. Теоретичні основи політичного прогнозування. *Нова парадигма*. 2015. Випуск 126. С. 150-159
6. Ребкала В. А. Політична аналітика та прогнозування: навч. посіб. Київ: Вид-во УАДУ, 2002. 60 с.
7. Тертичка В. В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. Київ: Вид-во «Основи», 2002. 750 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Аналітичні центри сьогодні й завтра: погляд з України. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/analitichni-tsentry-sogodni-i-zavtra-poglyad-z-ukrainy>
2. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>
3. Міжнародна асоціація політичних наук. URL: <https://www.ipso.org/>
4. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: <http://icps.com.ua/>
5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Національна Парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>
7. Перелік українських неурядових аналітичних центрів. URL: <https://www.prostir.ua/wp-content/uploads/2019/11/Перелік-АЦ.pdf>
8. Український незалежний центр політичних досліджень. URL: <http://www.ucipr.org.ua/ua/>